

Áts Erika versei

Család

a nagyival utaztunk a gépen
és ordítoztak
bombát csináltak belőlünk
szálltunk
egyenest az anyu dolgozójába
puha karja íve eltörött
a telefonkagyló után nyúlt éppen
apu
hét nap hét éjjel kotort
porban romban pusztá kézzel utánunk
rettentő forgószerű volt
iszonyú földrengés
az képes erre
egyre azt motyogta
a szeptembernek mely vadul
orgonát bomlott
felfoghatatlan

Anyanyelv

Halála óráján az én
örmény magyar
három világnyelvet beszélő nagy-
nyám
csak *ruténul* tudott,
így tyutyúgatta Ungvárott
a dajka.

Nem értettük mit mond.
Bennem az elfojtott iskolai orosz nyelv
végre, utolsó szavára villant:
bojit – jaj, fáj.

(És nekem
honnán jött szóra nyílik majd
üveggolyóba gyúrt ejtőernyőm,
a szívárvány?)

Talán táj

Fagolyólábon
jár az óratorony,
tizenhárom barakk
hasalt a hegyre.
Szögekkel szőrös szürke drótokon
csendet zörget a nekivadult este.
Fent hold. Nagy kő,
arca csak volt. Vár.
Nincs határidő.

Familie

*im Flugzeug auf meiner Reise mit Oma
brüllten sie los
haben aus uns eine Bombe gemacht
wir flogen
hinein ins Mutters Büro
der weiche Schwung ihres Arms zerbrach
sie griff gerade zum Telefonhörer
Vater grub
sieben Tage sieben Nächte
in Staub und Schutt mit bloßen Händen nach uns
muß ein Twister gewesen sein
ein Erdbeben
zu sowas fähig
stammelte er immerzu
in den September der wie verrückt
Fliederknospen trieb
nicht zu fassen*

Muttersprache

*Meine ungarisch-armenische Oma,
dreier Weltsprachen mächtig
redete in der Todesstunde plötzlich
ruthenisch,
wie sie gekost beim Stillen
ihre Amme.*

*Wir verstanden sie nicht.
In unserem verdrängten Schulrussisch
blitzte es erst bei ihrem letzten Wort:
„bojit“ – tut weh.*

*(Für den tausendfach gefalteten
Regenbogen in meiner Glaskugel
woher wird sein
das Reißleine-Wort?)*

Partizipien 1950

*Wachtürme auf Stelzen,
spreizbeinig, im Karree.
Dreizehn Baracken bäuchlings
hingestreckt am Hang.
Abendstille, verhetzt,
macht klirren den Dornendraht
zum Mond aus Stein
mit dem Gesicht Gewesen-sein
unbefristet lang.*

A szerző fordításai